

Godkendt referat af møde i Vildtforvaltningsrådet
onsdag den 11. december 2013 på Raadvad Kro kl. 9.30.

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Anders D. Lassen (formand)
Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening
Henrik Bertelsen, Landbrug & Fødevarer
Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer
Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse
Claus Lind Christensen, Danmarks Jægerforbund
Ella Maria Bisschop-Larsen, Danmarks Naturfredningsforening
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Flemming O. Torp, Friluftsrådet, som suppleant for Trine Skov

Fra Aarhus Universitet, DCE, deltog:

Aksel Bo Madsen, bortset fra pkt. 8
Thomas Bregnballe under pkt. 9

Fra Naturstyrelsen deltog:

Sven Koefoed-Hansen
Trine Fugmann
Elsebeth Braüner
Jacob Christian Bertram (referent)

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet den 5. september 2013
3. Revision af mark- og vejfredsloven
4. Udkast til ændring af lov om forbud mod hold af ræve
5. Forvaltningsplan for ulv
6. Udkast til ændring af bekendtgørelse om våben og ammunition, der må anvendes til jagt m.v.
7. Opfølgning til Folketingets Miljøudvalg vedr. rævebekæmpelse på biotopplanejendomme
8. Status for jagtegnsmidler
9. Orientering vedr. bekæmpelsesprojekt på Hirsholmene
10. Demonstration af jagtportal
11. Mødeplanlægning for 2014
12. Meddelelser
13. Evt.

Ad dagsordenspunkt:

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2013-03-01)

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: **Anders D. Lassen** bød velkommen, især til Trine Fugmann, der pr. 1. oktober 2013 er blevet ansat som kontorchef i Naturstyrelsen, Biodiversitet og Arter, som efterfølger for Ole Markussen. Han henledte i øvrigt opmærksomheden på, at rådet efter udsendelsen af dagsordenen havde modtaget en mail fra "faunaforst", som står for det igangværende LI-FE+projekt i Lille Vildmose, med anmodning om, at projektet drøftes på mødet. **Anders D. Lassen** havde imødekommet ønsket med forbehold for, om der ville være tid til det. **Lars Hvidtfeldt** oplyste, at Landbrug & Fødevarer - som opfølgning på DN's forespørgsel på sidste møde – gerne vil stå til rådighed for en redegørelse for projektet vedr. kirkeuglen, hvis rådet måtte ønske det. **Ella Maria Bisschop-Larsen** påpegede, at udkast til dagsorderne er fokuseret på de jagtbare arter og i mindre grad de ikke-jagtbare arter. **Anders D. Lassen** anførte, at alle rådsmedlemmer forud for det enkelte møde anmodes om at komme med evt. ønsker til punkter, der skal behandles, og dagsorderne således er udtryk for, hvad medlemmerne og Naturstyrelsen ønsker behandlet.

*Med de faldne bemærkninger konstaterede **Anders D. Lassen**, at udkast til dagsorden var godkendt.*

2. Godkendelse af referat fra mødet den 5. september 2013 (Bilag 2013-03-02)

Resumé: Udkast til referat af mødet den 5. september 2013 blev udsendt den 19. september 2013 med frist for bemærkninger den 26. september 2013. Der indkom bemærkninger fra Ella Maria Bisschop-Larsen, Christian Hjorth og Bjarne Clausen. Disse blev indarbejdet og udsendt den 10. oktober 2013.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: *Efter enkelte bemærkninger fra de rådsmedlemmer, der havde ønsket tilføjelser til udkast til referatet, kunne **Anders D. Lassen** konstatere, at referatet var godkendt.*

3. Revision af mark- og vejfredsloven (Bilag 2013-03-03)

Resumé: På rådsmødet den 5. september 2013 blev Fødevareministeriets udkast til forslag til ændring af lov om mark- og vejfred drøftet. Det blev af-

talt, at Fødevareministeriet (NaturErhvervstyrelsen) ville blive indbudt til på dette møde at holde et kort oplæg om revisionens nærmere indhold, herunder status for processen.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: Efter oplægget fra NaturErhvervstyrelsen stillede flere rådsmedlemmer opklarende spørgsmål til oplægsholderen om lovforslagets nærmere indhold, hvilket blev besvaret. **Anders D. Lassen** takkede på rådets vegne for NaturErhvervstyrelsens oplæg. Herefter anførte **Ella Maria Bisschop-Larsen**, at DN ikke havde indvendinger til lovforslaget. **Bjarne Clausen** efterlyste en bedre beskyttelse af katten. **Claus Lind Christensen** fandt, at lovrevisionen skaber et "hul" i lovgivningen, som bør håndteres, fordi løse hunde, der strejfer, giver problemer for vildtet. **Bjarne Clausen** var enig heri. **Lars Hvidtfeldt** pointerede, at der med lovforslaget ikke tages højde for, at der skal afsættes ressourcer hos politiet, hvis ændringerne skal have en positiv effekt. Han ønskede endvidere en løsning på det lovgivningsmæssige "hul". Niels Reventlow påpegede nødvendigheden af, at der afsættes de tilstrækkelige midler, når man flytter opgaven til myndighederne. **Lars Hvidtfeldt** anbefalede derfor, at der findes en pragmatisk løsning på problemet med strejfende hunde i forhold til både vildt og husdyr. **Ella Maria Bisschop-Larsen** pegede på, at det lovgivningsmæssige "hul" havde været der hele tiden og mente derfor, at rådet skulle overgå til næste punkt på dagsordenen. **Henrik Bertelsen** efterlyste en løsning, uanset om "hullet" var "nyt" eller "gammelt". Det vil ellers gå udover både de jagtbare og ikke-jagtbare arter. **Bjarne Clausen** opfordrede til, at man ringer til Dyrenes Beskyttelse, der kan optage løse hunde. **Anders D. Lassen** sammenfattede det således, at der med lovforslaget de facto skabes en ny situation, der skal håndteres af hensyn til vildtet. Han opfordrede Naturstyrelsen til at undersøge problemstillingen nærmere. **Ella Maria Bisschop-Larsen** ønskede ikke emnet behandlet på næste rådsmøde og satte i øvrigt spørgsmålstejn ved, om der overhovedet kunne skaffes et reelt overblik over problemets omfang. **Henrik Bertelsen** sagde, at husdyr ikke skal tage vildt og nævnte, at nogen viden allerede må foreligge i forbindelse med de undersøgelser, som er foretaget af Aarhus Universitet, DCE, i forbindelse med formodede ulveangreb på husdyr, men hvor det viste sig at være hunde, der stod bag. **Flemming Torp** efterlyste viden om forholdene i udlandet. **Claus Lind Christensen** fastslog, at ingen jægere har noget ønske om at skyde naboens hund, og at der således kun er en håndfuld eksempler på det i dag. Han tilbød at sætte sit netværk i gang med at indhente viden om omfanget. **Bjarne Clausen** mente, at Naturstyrelsens lokale enheder bør spørges.

***Anders D. Lassen** konstaterede, at et flertal af rådets medlemmer ønsker, at Naturstyrelsen udarbejder et notat til rådet om de faktiske og juridiske konsekvenser på jagt- og vildtforvaltningsområdet af lovforslaget, herunder bud på hvordan de indirekte konsekvenser på jagt- og vildtforvaltningsområdet kan håndteres, vedlagt Fødevareministeriets bekendtgørelse om indfangning og aflivning af herreløse katte.*

4. Ændring af reglerne om rævehold (Bilag 2013-03-04)

Resumé: Fødevareministeriet har sendt et udkast til ændring af lov om forbud mod hold af ræve i høring, som indebærer, at det pr. 31. december 2016 ikke længere vil være tilladt at have hold af ræve til træning af hunde til gravjagt. Danmarks Jægerforbund har tilbudt at vise en kort video, der viser, hvordan ræv trænes med henblik på gravjagt. Lovforslagets høringsfrist er 3. december 2013, som uden held er forsøgt udsat, således at rådet kunne afgive et rettidigt høringssvar. Rådets bemærkninger til lovforslaget må følgelig i givet fald indsendes umiddelbart efter mødets afholdelse.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: Efter visning af videoen anførte **Claus Lind Christensen**, at lovforslaget er udtryk for et skisma mellem to ministerier, og at han opfordrede til et samlet høringssvar fra rådet. **Ella Maria Bisschop-Larsen** understregede, at DN støtter lovforslaget, herunder at der kommer et totalt forbud mod hold af ræve. **Bjarne Clausen** kunne oplyse, at det samme gælder for Dyrenes Beskyttelse, der hilser det med glæde. Han henviste til, at træning af gravhunde på den angivne måde fremmer hundenes aggressivitet, og at der aflives forholdsmæssigt flere hunde netop af denne art end andre. Dyrenes Beskyttelse er generelt imod gravjagt, for rævene bør have fred i deres "bolig". **Claus Lind Christensen** fremhævede, at Danmarks Jægerforbund ønsker at fremme de gravhunde, der har en "taktisk adfærd" i forhold til rævene. **Henrik Bertelsen** pointerede, at rådet bør se bort fra de "religiøse betragtninger" i forhold til hold af ræve. Han mente ikke, at rævene i hold lider overlast, og han opfordrede Danmarks Jægerforbund til at afstå fra deltagelse i rævebekæmpelse, hvis lovforslaget gennemføres. **Lars Hvidtfeldt** bakkede Danmarks Jægerforbund op og henviste til hensynet til en bæredygtig jagt. **Flemming Torp** støttede også Danmarks Jægerforbund, fordi det gælder om at beskytte vildtet.

Anders D. Lassen konkluderede, at rådet er delt i forhold til lovforslaget, og at der derfor ikke kan sendes et samlet høringssvar.

5. Forvaltningsplan for ulv (Bilag 2013-03-04) (Bilag 2013-03-05)

Resumé: På mødet den 22. marts 2013 nedsatte Rådet en arbejdsgruppe, der skulle udarbejde et udkast til forvaltningsplan for ulv. Arbejdsgruppen har afsluttet drøftelserne og er kommet med et udkast til forvaltningsplan, der vedlægges, med henblik på Rådets anbefaling til miljøministeren.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: **Anders D. Lassen** indledte med at kvittere for gode indsats, som medlemmerne af rådets ulvegruppe havde gjort i forbindelse med udarbejdelsen af det foreliggende udkast til en forvaltningsplan.

På baggrund af bemærkninger fra flere rådsmedlemmer konkluderede **Anders D. Lassen**, at rådet er enig i det foreliggende udkast til en forvaltningsplan med følgende mindre korrektioner, der blev indarbejdet i planen:

- På side 13 ændres "kan det ikke udelukkes" til "må det forventes" (at der også fremover vil opstå konflikter i forhold til hold af husdyr...")
- Kort s. 19, 2. afsnit, skal have DCE som kildeangivelse.
- Det er Vildtforvaltningsrådets synspunkt, at også en persons afværgelse af en ulvs angreb på husdyr - ligesom ved angreb på mennesker - vil kunne medføre straffrihed som følge af nødværge (s. 47).
- Det understreges, at det på grundlag af Aarhus Universitet, DCE's, vurdering ikke på nuværende tidspunkt er relevant at udpege habitatområder for ulv (s. 52).

6. Udkast til ændring af bekendtgørelse om våben og ammunition, der må anvendes til jagt m.v. (Bilag 2013-03-06)

Resumé: Naturstyrelsen ønsker Rådets drøftelse af det vedlagte udkast til ændret bekendtgørelse om våben og ammunition, der må anvendes til jagt m.v. Ændringerne vedrører brug af lyddæmper, forbud mod hagl af tungsten, forbud mod anvendelse af brennekekugler i riflede haglløb og forbud mod anvendelse af kaliber .50 BMG og tilsvarende eller større. Danmarks Jægerforbund har tilbudt at vise en kort video, som belyser forskellen mellem lydniveauet, når der skydes med og uden lyddæmper.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Elsebeth Braüner** forelagde kort de påtænkte ændringer af bekendtgørelsen. **Ella Maria Bisschop-Larsen** gjorde opmærksom på, at der bør være en indsats i forhold til at få indsamlet patroner af tungsten, når forbuddet træder i kraft. **Claus Lind Christensen** foreslog, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af politiet, DJ og NST, med henblik på en grundig gennemgang af reglerne om ammunition bl.a. i forenklings- og moderniseringsøjemed.

Anders D. Lassen konkluderede, at Rådet var enig i de påtænkte ændringer.

7. Opfølgning til Folketingets Miljøudvalg vedr. rævebekæmpelse på biotopejendomme (Bilag 2013-03-07)

Resumé: Folketingets Miljøudvalg kom den 10. november 2005 med beretning over beslutningsforslag b34 om afvikling af udsætning af opdrættede fugle til jagt (skydefugle). Af beretningen fremgår, at udvalgets medlemmer var enige om, at der bl.a. skulle redegøres for konsekvenserne for ræve og af de udvidede muligheder for at regulere ræv på biotopplanejendomme. Naturstyrelsen vil på mødet orientere om redegørelsen. Som bilag vedlægges notat fra DCE udarbejdet til brug for redegørelsen.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Elsbeth Braüner** redegjorde kort for orienteringen af udvalget. På baggrund af spørgsmål fra Rådet til indholdet af DCE's notat redegjorde **Aksel Bo Madsen** for rammerne for arbejdet og indvilligede i at slette ordet "udsatte" i den sidste sætning i andet sidste afsnit på side 7, således at sætningen lyder således: "Det vil kræve gennemførelse af detaljerede populationsdynamiske undersøgelser at afgøre, om den øgede reguleringsindsats på lokalt niveau resulterer i et lavere bestandsniveau hos ræven – og dermed et mindre prædationstryk i forhold til agerhøns og fasaner".

Lars Hvidtfeldt anførte, at selve monitoringsrapporten også bør tilgå udvalget, hvilket Naturstyrelsen bekræftede. Niels Reventlow erindrede om, at formålet med mulighederne for regulering af ræv på biotopplanejendomme var at forbedre vilkårene for de vilde jordrugende fugle og ikke de udsatte fasaner.

Anders D. Lassen konkluderede, at Rådet tog orienteringen til efterretning. Efter mødets afholdelse er Anders D. Lassen imidlertid blevet opmærksom på, at Naturstyrelsen den 11. december 2013 allerede havde oversendt DCE's redegørelse med henblik på opfølgningen til Folketinget, hvorfor bemærkningerne fra Rådet ikke ville kunne afstedkomme, at der ville ske rettelser af den nævnte fejl i redegørelsen, der er sendt til Folketinget. Anders D. Lassen finder dette meget beklageligt, idet Rådet under mødets drøftelser gik ud fra, at styrelsens orientering til Rådet gav mulighed for, at der stadig kunne ske ændringer som følge af Rådets drøftelser.

8. Status for jagttegnsmidler

Resumé: Naturstyrelsen giver en status vedr. 2013 og et foreløbig budget for 2014.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Trine Fugmann** beklagede indledningsvis den sene fremsendelse af materialet, hvilket således blev påpeget af flere rådsmedlemmer. Hun gennemgik herefter materialet og nævnte bl.a. den nye budgetlovs konsekvenser for brugen af jagttegnsmidlerne, idet hun henviste til, at rådet også havde fået en orientering herom på sidste møde. **Claus Lind Chri-**

stensen bemærkede det budgetterede fald af indtægter fra indløsning af jagttegn. **Trine Fugmann** forklarede, at det først og fremmest skyldes, at ekstraordinært mange havde tilmeldt sig jagtprøven i år, før de nye regler om den nye jagtprøve træder i kraft, hvorfor man venter et tilsvarende fald næste år. Hertil kommer den aldersmæssige sammensætning af dem, der løser jagttegn, hvilket indebærer, at der fremadrettet vil være flere ældre jagtegnsløsere, som falder fra end nye, der kommer til. **Claus Lind Christensen** ønskede en tilbagemelding på, om markvildtprojekterne vil blive finansieret af jagtegnsmidlerne, jf. drøftelsen heraf på sidste rådsmøde. **Sven Kofoed-Hansen** påpegede, at Naturstyrelsen netop havde givet udtryk for, at Danmarks Jægerforbund skulle have klart fokus på medfinansiering af projektet fra andre interessenter, jf. referatet. **Henrik Bertelsen** opfordrede til, at der blev afsat penge til dette projekt. **Flemming Torp** roste, at det udsendte materiale indeholdt en liste med nye projekter. På spørgsmål fra **Christian Hjorth**, der i øvrigt ønskede markvildtprojektet drøftet på næste møde, oplyste Trine Fugmann, at der i 2014 p.t. er overbudgetteret med knap 4 mio. kr., fordi man havde forventet at kunne bruge af opsparingen også i 2014. **Ella Maria Bisschop-Larsen** understregede, at hun ønsker en evaluering af markvildtprojektet, før der tages stilling til yderlig støtte. Hun henlede i øvrigt opmærksomheden på, at der går mange penge til Danmarks Jægerforbund især årligt 2,5 mio. kr. i støtte til jærgernes medlemsblad er påfaldende. EMB gjorde opmærksom på, at hverken DN eller andre grønne organisationer tilsvarende får støtte til deres medlemsblade. **Sven Kofoed-Hansen** anførte, at der fremover vil være fokus på at have en sammensætning af projekter således, at de har en forskellig løbetid, hvilket vil give et løbende større råderum for igangsættelse af nye initiativer.

Anders D. Lassen tog på baggrund af de faldne bemærkninger det udsendte materiale til efterretning, men henviste punktet til yderligere drøftelse på næste møde, da materialet var udsendt sent i forhold til mødets afholdelse.

9. Orientering vedr. bekæmpelsesprojekt på Hirsholmene

Resumé: Aarhus Universitet, DCE, giver en orientering om resultaterne af det gennemførte projekt vedr. regulering af måger på Hirsholmene.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: På baggrund af orienteringen fra Thomas Bregnballe stillede flere rådsmedlemmer enkelte spørgsmål til oplægsholderen, der blev besvaret. **Christian Hjorth** ønskede rapporten tilsendt.

Anders D. Lassen takkede på rådets vegne for orienteringen, idet rådet tog det til efterretning.

10. Demonstration af jagtportal

Resumé: Den 19. december 2012 gik den nye Jagtportal i luften. Naturstyrelsen vil give en on-line demonstration af, hvad "Mit jagttegn" indeholder. Naturstyrelsen vil ligeledes orientere om et igangværende projekt med henblik på optimering af arbejdsprocesser m.v. i forbindelse med administration af jagttegn, prøver m.v.

Indstilling: Til orientering

Beslutning: Punktet blev af tidsmæssige årsager (dvs. ekskursionen i Dyrehaven, Stampeskoven) udsat til næste møde.

11. Møder i 2014

Resumé: Rådet bedes aftale en mødedato i marts 2014, som vil være det sidste møde, som det nuværende råds medlemmer skal deltage i. De følgende møder vil blive fastlagt af rådet, som det er sammensat efter 1. april 2014.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: Mødet blev fastlagt til den 21. marts 2014. Nærmere oplysning om tidspunkt og sted vil fremgå efterfølgende.

12. Meddelelser

- Fra formanden
- Fra sekretariatet
  - Orientering om vildtudbyttestatistik
  - Orientering om status vedrørende Saltholm vildtreservat og Gyldensteen Strand vildtreservat
  - Orientering om status for ændring af reglerne om biotopplaner samt digitalisering af anmeldelser.
  - Orientering om status for jagttidsrevision
  - Orientering om ny EU-forordning om invasive arter
- Fra medlemmerne

Punktet blev udsat af tidsmæssige årsager til næste møde. Det samme gælder anmodningen fra "faunaforst" vedr. projekt i Lille Vildmose.

13. Evt.

Aksel Bo Madsen orienterede om, at Aarhus Universitet, DCE, er vært for en temadag den 23. januar 2014 med titlen: Forskningsbaseret forvaltning af fugle og pattedyr.